

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 79 0 П 001569 22 Рев
Бања Лука, 13.01.2023. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Сенада Тице, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице В.М. из К.Д., коју заступа пуномоћник С.Л., адвокат из П., против туженог З.М. из К.Д., кога заступа пуномоћник С.Б., адвокат из К.Д., ради утврђења, вриједност спора 45.000,00 КМ, одлучујући о ревизији тужитељице против пресуде Окружног суда у Приједору број 79 0 П 001569 18 Гж од 12.11.2021. године, на сједници вијећа одржаној дана 13.01.2023. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се усваја, пресуда Окружног суда у Приједору број 79 0 П 001569 18 Гж од 12.11.2021. године се преиначавача тако што се жалба туженог одбија и првостепена пресуда потврђује.

Тужени се обавезује да тужитељици надокнади трошкове ревизионог поступка у износу од 2.125,00 КМ, у року од 30 дана.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Козарској Дубици број 79 0 П 001569 17 П од 28.06.2018. године утврђено је да је некретнина означена као: к.ч. бр. 1/3315 “П кућа и I двориште, Кућа са двориштем“ пов. 455 м², уписана у з.к. ул. бр. 2037 к.о. К.Д., на име Д.С. право кориштења на некретнини у А I листу у корист З.М., сина С., из К.Д., са 1/1 дијела и право власништва на некретнини у А II листу на име З.(С.) М., са 1/1 дијела, а која по катастарском оперативном одговору: к.ч. бр. 570 „стамбена зграда“ пов. 96 м², „гаража“ пов. 31 м², „остале помоћне зграде“ пов. 8 м² и „двориште“ пов. 517 м², уписане у Л.н. бр. 1388/0 к.о. К.Д. 1, уписана на име З.(С.)М., са 1/1 дијела, заједничка брачна тековина тужитељице и туженог, са 1/2 дијела, те је тужени обавезан да то призна и трпи да се тужитељица на означеним некретнинама на основу ове пресуде у јавним евиденцијама некретнина код Управе упише као сувласник са 1/2 дијела и супосједник са 1/2 дијела, као и да у поступку диобе издвоји свој сразмјерни сувласнички дио. Тужени је обавезан да тужитељици надокнади трошкове парничног поступка у износу од 3.550,00 КМ. У преосталом дијелу тужбени захтјев је одбијен као неоснован.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Приједору број 79 0 П 001569 18 Гж од 12.11.2021. године, жалба туженог је уважена и првостепена пресуда преиначена у усвајајућем дијелу тако што је тужбени захтјев тужитељице у цјелости одбијен, као и

захтјев за накнаду трошкова поступка. У преосталом дијелу првостепена пресуда је потврђена.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужитељица, због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и тужбени захтјев усвоји или да се иста укине и предмет врати на поновно суђење.

У одговору на ревизију тужени предлаже да се изјављена ревизија одбије као неоснована.

Ревизија је основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитељице да се утврди да је, по основу стицања у браку са туженим, стекла право сувласништва од $\frac{1}{2}$ дијела на предметним некретнинама, те да се тужени обавезе да то призна и да трпи да се у јавним евиденцијама тужитељица упише као супосједник и сувласник са $\frac{1}{2}$ дијела на наведеним некретнинама, уз обавезу туженог да тужитељици омогући диобу сувласничког дијела.

Одлучујући о захтјеву тужитељице, по проведеном доказном поступку, првостепени суд је утврдио: да су странке закључиле брак 10.10.1981. године, те да су по закључењу брака живјели у З., заједно са родитељима туженог, у стану на којем су носиоци станарског права били родитељи туженог; да су током трајања брачне заједнице стекли двоје дјеце, која су сада пунољетна; да су исти током рата избјегли; да су предметне некретнине купљене 2004. године у току трајања брачне заједнице странака и то новцем родитеља туженог оствареним од продаје стана у З. и по основу ратне одштете из Другог свјетског рата; да су у предметну кућу сви уселили (осим кћерке странака која се удала 2003. године), с тим што су родитељи туженог љети боравили у М.; да је предметна некретнина уписана као власништво туженог са $\frac{1}{1}$ дијела; да је брак странка разведен пресудом Основног суда у Приједору број 77 0 П 023848 10 П од 06.07.2011. године, али да је њихова брачна заједница фактички престала још 2007. године; да су током трајања брака обоје приходе остваривали обављањем разних послова углавном код приватних послодаваца; да је по разводу брака кућу користио тужени са родитељима; да је отац туженог умро 2011. године, а мајка је умрла 2016. године.

На темељу тих чињеница, имајући у виду и исказе свједока Б.М. и И.Б., првостепени суд је извео закључак да се у конкретном случају не ради о стицању у породичној заједници у смислу одредбе члана 43. став 1. Закона о стварним правима („Службени гласник Републике српске, број: 124/08, 3/09, 58/09, 95/11, 60/15 и 107/19), већ да су родитељи туженог у новцу учинили поклон за обе странке као тадашње брачне супружнике, па да се, сходно одредби члана 270. став 6. Породичног закона („Службени гласник Републике Српске“, број: 54/02, 41/08 и 63/14, у даљем тексту: ПЗ) ради о брачној тековини и да су удјели брачних супружника на предметној некретнини једнаки. Сагласно наведеном, првостепени суд је усвојио тужбени захтјев, те је туженог обавезао на накнаду трошкова поступка, с тим што је одбио тужбени захтјев у дијелу којим је тражена законска затезна камата на накнаду трошкова поступка.

Одлучујући о жалби туженог, за разлику од првостепеног суда, другостепени суд је нашао да се не ради о поклону учињеном странкама, већ да је предметна кућа стечена у заједници са родитељима туженог и да је купљена у намјери да се ријеша стамбено

питање свих чланова породичне заједнице, па да се ради о стицању у породичној заједници. Налазећи, даље, да није утврђено постојање договора о томе коме по наведеном стицању припадају и који сувласнички дијелови, те да тужитељица није пружила доказе на околност висине њеног доприноса у стицању, па да је тиме њен тужбени захтјев у цјелости неоснован, другостепени суд је жалбу туженог усвојио и првостепену пресуду преиначио тако што је захтјев тужитељице у цјелости одбио.

Одлука другостепеног суда није правилна ни законита.

Према одредби члана 270. став 5. ПЗ имовина коју су брачни другови стекли током брачне заједнице, као и приходи из те имовине, чине заједничку имовину. Сагласно одредби члана 272. став 1. истога закона свакоме од брачних супружника припада по једна половина заједничке имовине, а сваки брачни супружник може захтијевати да му суд одреди већи дио од припадајуће му половине заједничке имовине, ако докаже да је његов допринос у стицању заједничке имовине очигледно већи од доприноса другог брачног друга (члан 273. став 1. ПЗ).

Сагласно одредби члана 270. став 6. ПЗ поклони трећих лица учињени током брачне заједнице (у новцу, стварима, пружању помоћи радом и слично) улазе у заједничку имовину, без обзира који их је брачни друг примио, уколико другачије не произлази из намјене поклона, или се из околности у моменту давања поклона може закључити да је поклонодавац желио учинити поклон само једном од брачних супружника.

Током поступка пред нижестепеним судовима није било спорно да је предметна кућа купљена средствима родитеља туженог добијеним продајом стана у Зеници, те по основу ратне одштете (с тим да је купопродајна цијена плаћена и кућа опремљена и продајом ваучера тужитељице у износу од 4.370,00 КМ и средствима кредита у износу од 5.000,00 КМ који је подигла на своје име).

Тужени је захтјев тужитељице оспорио наводима да су његови родитељи, куповином куће која је уписана на туженог, учинили поклон само њему, па да се не ради о заједничкој имовини стеченој у браку странака.

Према чињеницама које су утврдили нижестепени судови, предметна некретнина је купљена током трајања брачне заједнице (2004. године док је до фактичког раскида брака дошло 2007. године), односно у периоду када су странке биле у браку. На темељу купопродајног уговора кућа је уписана на туженог, али код предњих чињеница, те код тога да другачије не произлази ни из исказа дјете парничних странака, да су родитељи туженог имали друго боравиште, те да изведеним доказима тужени није доказао да се ради о поклону који је учињен искључиво њему, има се узети (како је то закључио и првостепени суд) да је предметна кућа купљена у сврху рјешавања стамбеног питања туженог и његове породице, односно да су куповином предметне куће родитељи туженог учинили поклон обома као брачним супружницима (одредба члана 270. став 6. ПЗ). Наиме, за другачији закључак нису довољни искази свједока М.Б. (близак пријатељ туженог) и С.Б. (рођене сестре туженог), с обзиром на њихов близак однос са туженим, па ни чињеница да је предметна некретнина уписана искључиво на туженом (што одговара уобичајеном поступању у наведеној средини).

Тиме се показују основаним ревизиони наводи тужитељице којима се истиче да кућа није могла бити поклоњена само туженом, кад су странке у то вријеме били брачни супружници.

Како је, дакле, побијана пресуда донесена неправилном примјеном материјалног права, то је изјављена ревизија усвојена и побијана пресуда преиначена на начин из изреке ове пресуде, примјеном одредбе члана 250. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 - даље: ЗПП).

Слиједом наведеног, примјеном одредаба члана 397. став 2. и 386. став 1. ЗПП, тужени је обавезан да тужитељици надокнади трошкове ревизионог поступка и то на име састава ревизије у износу од 900,00 КМ, паушала у износу од 225,00 КМ, што је у складу са тарифним бројем 2. и 12. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ бр. 68/05), те на име таксе на ревизију у износу од 1.000,00 КМ, што све укупно износи 2.125,00 КМ.

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић